

*DAĞ BAŞINI DUMAN ALMIŞ
YÜRÜYELİM*

ARKADAŞLAR 2000-2001

Cengiz ÇETİNTAŞ

<http://www.cengizcetintas.com/index.html>

BAŞLARKEN

Yürüyüş sağıktır, sağık gülmektir. Yürüyüş doğa ile kucaklaşmak, Tanrı' nın güzelliklerini görmektir. Görerek, gözleyerek öğrenmektir. Yürüyüş ekonomik bir spor dalıdır. Bir çift spor ayakkabısı, bir şapka veya bere, bir takım eşofman yeter. Bir de sigara dumanı bulaşmamış bir akciğer. Ya da sigara dumanı bulaşmış olup temizlenmesi gereken bir akciğer. Yürüyüşün belli bir zamanı yoktur. Her zaman yapılır. Yürüyüşün belli bir mekânı yoktur. Her yerde yapılır. Ama en güzeli doğada yapılan yürüyüştür.

Yürüyüş grubumuzun geçmişi altı yıl öncesine dayanır. O günlerde, Hava Er Eğitim Tugayı Komutanı olan ve şimdi Hava Harp Akademisi Komutanlığı görevini yapan Tümgeneral Bekir Dağca Paşa ile birlikte Albay Ahmet Çelik Bey ve Eski Futbol Hakemi Kahraman Şahin Ağabey, birlikte yürüyorlarmış, Kütahya Ovası ve çevresini.

Benim bu gruba katılmam, bir buçuk yıl önce Hava Er Eğitim Tugayı Komutanlığı görevine yeni başlayan hemşerimiz Tuğgeneral Şerif Saraoğlu' na hoş geldiniz ziyaretiyle başladı. Kendilerinin, bir grup doğa tutkunu ile birlikte grubu yeniden topladığını ve yürümeye başladıklarını öğrendim. Aralarına katılmamı istediklerinde çok sevindim ve ben de onlarla birlikte, o günden beri hafta sonları, bazen de hafta içi sabahları Kütahya'nın çevresindeki dağlarda, yaylalarda, vadilerde yürümeye başladım. Zaman zaman aramıza eşlerimiz bazen de Mehmetçik katılıyor.

Yürüyüş grubumuzda çekirdek bir kadro var. Bu kadronun bir kısmı sürekli, bazıları da ara sıra yürüyüşlere katılıyorlar. Grubumuzun Lideri Kahraman Şahin Ağabey. Tuğgeneral Şerif Saraoğlu Paşa, Emekli Komando Albay Ahmet Çelik, Ben Emekli Coğrafya Öğretmeni Cengiz Çetintaş, Başçavuş İbrahim Okursoy, Emekli Memur İşadamı Arif Yeşil, Başkomiser İbrahim Yavuz, Başkomiser Ali Rıza Özkan, Emekli Memur Mehmet Turan, Halk

Bankası Görevlisi Hasan Fidan, Avcılar Derneği Başkanı İbrahim Aksaz, Öğretmen Ali Altıncaynak, sürekli yürüyüşlere katılanlar.

Tarım Kredi Koop. Müdürü Hayati Çetin, Tarım Kredi Koop. de Görevli Tahir Okutan, Dr. Yrb. Mehmet Yetkin, Alb. Özkan Taner ve eşi Öğretmen Mukaddes Taner, Başçavuş Muzaffer Kara, Binbaşı Cahit Zorlu, D.P.Ü. Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Hüseyin Ergin, Dr. Hüdai Dönmez, D.P.Ü. Bed. Eğt. Öğretim Görevlileri Hürmüz Koç, Aydın Şit, D.P.Ü. Bed. Eğt. Öğrencisi Nazike Balamut, Öğretmen Hikmet Gülseven, S.L.İ. de çalışan Kazım Sayın ve Metin Çağlar, Bnb. Bülend Tekcan, Ütm. İlhan Atik, İl Turizm Müdürü Hikmet Terzioğlu ara sıra yürüyüşlere katılanlar.

Bir de daha önceleri beraber yürüdüğümüz ve şimdi aramızda olmayanlar var: Nafi Güral, İsmet Güral, Burhan Eyüpoğlu, Em.Alb.Metin Tezcan, Salih Gül, Mehmet Parmakviranlıgil, Hürdoğan Çelik, Aykut Ünal, Serdar Sezgin, Dr.Yzb. Üzeyir Erdem, Yrb. Mehmet Can, İbrahim Akçaalan, Nazif Çetintaş, Hasan Ertan, Alb. Ahmet Karagülle, Bnb. Neşet Küçükkaya, Yılmaz Delen, Tacettin Tunç, Dr.Yzb. Akın Zengin. Hasan Özmutaf, Söker Dereboy, Muharrem Yılıkyılmaz, Tunga Buzdoğan, Yahya Ünal, Kadir Baran, Hasan Aslantürk, Süleyman Püge, Bilge Çelik, Sait Yalınbaş, Koray Tokay, Ö.Faruk Barış, Mustafa Yıldırım, Fatih Kılıç, Salih Zorlu, Serdar Zengin, Günhur Başbüyük, Kemal Sipahioğlu, Kemal Kızılaslan, Kamal Kağıtçı, Hamza Güral, Mehmet Karakaş, Ömer Kalkan, Mustafa Gümüşhan, Hüseyin Türker, İsmail Erol, İsmail Yakar, Orhan Öncü, Hasan Yiğit, Zafer Kara, Mustafa Kaya, Mehmet Uzun, Fuat Fidan, Nadi Sarıışık, Hasan Mutlu, Bilge Çelik, Adalet Çiçek, Dr.Zeliha Aksaz, Selma Dönek ve Rıza Alpman' ı yeniden aramızda görmeyi diliyoruz.

Sabahın altısında, yedisinde herkes tatlı uykusunda iken, Kunduören' de böğürtlen yemek, Acep Yaylası' nda yaban domuzları ile selamlaşmak, kentin kirli havasından arınıp Yellice Dağı' nda Güneş' le kucaklaşmak, bol oksijeni soluduktan sonra Çamlıca yamaçlarından kar minderi üzerinde takla ata ata ovaya

inmek, Ilıca Harlek' te, Yoncalı Dübecikler' de, Küpkıran' da mineral zengini termal sularda banyo yapmak bizleri ne kadar mutlu kılıyor bilemezsiniz.

BÖĞÜRTLEN ZİYAFETİ (10 Eylül 2000)

İlık bir sonbahar pazarı sabah saat altı. Beş otobüs dolusu Mehmetçik ve bir minibüs dolusu doğa tutkunu insan, olağan sabah yürüyüşümüz için yola çıktık.

Programa göre ilk yapacağımız iş, grubumuzun lideri ihtiyar delikanlı Kahraman ŞAHİN ağabeyimize tekmil vermek olacak. Çünkü kendileri okulların açılması arifesinde dükkânında kalmak zorunda. O nedenle bize katılmıyor. Otobüslerle dükkanının önüne geliyoruz. Şerif Paşa, Kahraman Ağabeyi alıyor, her taşıta tek tek çıkarıyor. Bize “İyi yürüyüşler. Güle güle.” diyor. Tüm yürüyüş ekibi kendisine üç defa “sağol” çekerek “Allahaismarladık.” diyoruz ve 2000 m. yükseltideki Gümüş Dağına tırmanıyoruz. Dağ, adını eteğinde bulunan ve işletilen gümüş madeninden alıyor. Kütahya Kentinin yamacında yaslandığı iki dağdan biri ve yükseltisi daha fazla olanı. Zirvesinde Hava Radar Mevzii bulunuyor. Güney yamacında yer alan Kirazlıyayla köyüne gidiyoruz.

Taşıtlardan inip köy muhtarının kapısını çalıyoruz, sabahın yedisinde 250 Mehmetçikle birlikte. Muhtar uykulu gözlerle çıkıyor karşımıza. Köyünüze kahvaltıya geldik diyoruz. Muhtar Türk konukseverliğinin örneğini göstererek bizi buyur ediyor. Ama ben bunları nasıl doyururum diye düşünmeden de edemiyor herhalde.

Biz de muhtarı fazla üzmeden vedalaşıyor ve karaçam ormanının içinden Hava Radar Mevzii'ne doğru yürüyüşe başlıyoruz. Yürüyüş yolumuz 12 km. Güzergâh boyunca sık ve kesintisiz karaçam ormanı devam ediyor. Her 100 m. de bir çeşme ve yer yer küçükbaş hayvan ağılları var. Kirazlıyayla köyünün başlıca geçim

kaynağı hayvancılık ve biraz da tahıl tarımı. Yer yer başta kiraz ve vişne olmak üzere meyvecilik. Köyün 1995 yılı nüfusu 112 kişi. Şimdi daha da azalmış. Kente yakın olması nedeniyle bir kısım halk Kütahya'da oturuyor.

Karaçam ormanı yaşlı bir orman, ağaçların alt dalları genellikle kurumuş. Bakım ve iyileştirme gerekiyor. Yol boyunca başta Onuncu Yıl Marşı olmak üzere Gençlik Marşı ve türküler söyleyerek yürüyüşe devam ediyoruz. Arada bir yorulanlar bizi takip eden taşıtlara biniyor. Zirveye yaklaşırken orman bitiyor. Yazın da yeşil kalan dağ çayırları başlıyor. Yer yer çıplak kayalıklar arasında ilerleyen yoldan Hava Radar Mevzii'ne ulaşıyoruz.

Bizi Mevzii Komutanı Binbaşı Yücer Tümer Bey ve eşi karşıyorlar. Konukseverlikleri, içten davranışları ve güleç yüzleri gezimize ayrı bir renk katıyor. Banyo ve kahvaltı sonrasında dinlenme yerinde derin bir uyku alıyoruz, bir saat kadar. Avcılar Derneği Başkanı İbrahim Aksaz Beyin cep telefonu sesiyle uyanıyor ve çevreyi geziyoruz.

Gümüş Dağının zirvesindeyiz. Yellice Dağı, Türkmen Dağı yanı başımızda, Murat Dağı ve Uludağ sisler arasında belli belirsiz bir silüet. Bursalı bir Mehmetçiğe Uludağ'ı işaret ederek memleketine el sallamasını öneriyorum, o da hasret gideriyor. Kütahya Kenti, Enne Baraj Gölü, çevre köyler ve Yoncalı Kaplıcası ayaklarımızın altında. Espri yapıyorum, buradan Yoncalı'nın Küpkıran Hamamına iniverelim diye.

Esprili önerim Şerif Saraoğlu Paşa, İbrahim Aksaz Bey ve Arif Yeşil arkadaşım tarafından olumlu karşılanıyor. Öğle yemeğinden sonra diğer yürüyüş arkadaşlarımızı ve eşlerimizi Yoncalı Kaplıcalarında buluşmak üzere taşıtla kente uğurluyoruz. Onların Kütahya' dan dolaşarak Yoncalı' ya gidecekleri yol 30 km. Bizim yürüyerek ineceğimiz yol ise 15 km. kadar. Dört kişi önce keşif yapıyoruz. Belli bir yol izlememiz mümkün değil. Enerji nakil hattını takiben gölgemizi sağ önümüzde tutarak, kuzeybatı yönünde dağdan inmeye başlıyoruz.

Kayalık ve otluk zirveden aşağı doğru tekrar karaçam ormanı başlıyor. Ama yamaçlar çok dik. Çünkü dağın indiğimiz kuzey yamacı, güney yamacına göre daha çok yağış alıyor ve erozyon daha fazla. Bir ikinci neden; Kütahya Kenti' nin batısından başlayan ve Demirciören Köyü' ne kadar uzanan günümüzde aktivitesini kaybetmiş olan fay hattı burada önemli ölçüde bir diklik oluşturmuş.

Bu yamaçlardaki karaçam ormanı güney yamaçlardaki kadar homojen değil. Yağış fazlalığı flora zenginliğine neden olmuş. Ormanın arasında ardıç, meşe palamudu ve saçlı meşe toplulukları var. 1900 m. yükseltideki zirveden, 1000 m. yükseltiye indiğimizde yer yer ormanın tahribiyle oluşturulan tarlalar ve bahçeler başlıyor. Ağaç olan yerlerde fındık ve ceviz ağaçları, daha aşağılarda ise böğürtlen, kızılıcık, kuşburnu çalılıklarının arasından geçerken kendimize doğal ürünler ziyafeti çekiyoruz.

Tam düşündüğümüz gibi Yoncalı düzlüğünün kenarında Dereköy' e oradan Sekiören' e ulaşıyoruz, böğürtlen yiyerek. Yoncalı' ya daha üç km. yolumuz var. İyice tükendik, yorgun düştük. Toplam 25 km. lik zorlu bir parkuru tamamlamak üzereyiz. Arif Yeşil arkadaşımız içten bir dilekle "Keşke minibüs bizi almaya gelseydi." Der demez, virajı döndükten sonra Eşim Eşma Çetintaş'ı, şerif Saraoğlu Paşa'nın Eşi Nezih Saraoğlu Hanım'ı ve minibüsü görüvermez miyiz. Çocuklar gibi sevindik.

Doğruca Küpkıran banyosu, nefis bir havuz, dinlendirici bir masaj, buz gibi bir şişe soda. Demez mi şerif Saraoğlu Paşa "Kirazlı Yayla' ya geri dönelim mi?".

BÖZÜYÜK'TEN ILICA'YA (26 KASIM 2000)

Bugün, Tarım Kredi Koop. Birliği Bölge Müdürü Hayati Bey' in davetlisiyiz. Doğduğu köye, Bilecik İli, Bozüyük İlçesine bağlı

Karaçayır Köyüne gideceğiz. Köy, Seyitömer, Bozüyük, Ilıca arasında tam ortada yer alıyor. Ilıca' ya 21 km. uzaklıkta.

Otobüsle, Seyitömer üzerinden Karaçayır' a varıyoruz. Seyitömer Kütahya'ya bağlı bucak merkezi bir kasaba, çok bakımlı, yolları asfalt kaplı. Seyitömer çevresi Linyit Kömürü ve Termik Santral ile Türkiye ekonomisine büyük katkı sağlıyor. Ama bunun bedelini o yöre insanı ödüyor. Arazi didik didik edilmiş, kıraç, havası kirli, kül barajı bir garabet. Seyitömer' den ayrıldıktan sonra birden coğrafya değişiyor. Meşe çalılıkları ve çam ormanları birbirlerini izliyor. Sonbaharın harika görüntüleri burada. Sarı ve yeşil birbirine karışmış durumda. Karaçayır' ın adını Yeşilçam olarak değiştirmek gerekir.

Köy'ün, büyük şehirlerde yaşayan varlıklı sakinleri modern evler yaptırmışlar. Bu evlerden birinde, Afyon kaymağından, çam balına, Gemlik zeytininden, oğlak kavurmasına, yöre peynirinden, köy ekmeğine kadar çeşit çeşit besinin bulunduğu sofrada karnımızı tika basa doyuruyoruz. Hayati Bey' e ve yakınlarına şükran ve minnet duygularımızı dile getirerek yürüyüşe başlıyoruz.

Yürüyüşümüze katılmayanlar bir saat sonra otobüsle yarı yola gelecekler ve bize katılacaklar.

Grubumuzun lideri, ihtiyar delikanlı Kahraman Şahin Ağabey araziden kestirme gitmemizi öneriyor. Kabul ediyoruz. Yönümüzü bulabilmek için Güneş'i önümüze alıp güneye doğru yol alıyoruz. Hafif dalgalı plato düzlüğünde ine çıka bir doğru hat üzerinde yedi km. ilerledikten sonra Bozüyük' ün son köyü Işıkpınar' a ulaşıyoruz. Bu köyde bize sunulan ayranları yudumladıktan sonra yol boyunca yürüyüşe devam ediyoruz.

Küçük bir zamanlama hatası yüzünden otobüs bu köyden on dakika önce geçmiş. Biz otobüsün önümüzde olduğunu, içindekilerin taşıttan inerek yürümeye başladıklarını sanıyoruz. Otobüstekiler de bizim daha önde olduğumuzu düşünüyorlar.

Bu yanılgılar içinde, Kahraman Ağabey onları yakalayan ilk kişi olmak için hızlandıkça hızlanıyor. Onu Arif Yeşil ve Hasan Fidan takip ediyor. Kütahya' nın Bilecik sınırındaki ilk köyü Kızılcaören' e daha sonra Yazlıca Köyü' ne oradan da Ilıca' ya ulaşıyoruz. Yürüyüşümüz üç saat sürüyor ve durmadan 21 km. yol yürüyoruz. Grubumuzun rekoru bugünkü yürüyüş. Bugün bir başka rekor daha kırılıyor. Şerif Paşa ve diğerlerinin en kısa yürüyüşü. Sonradan öğrendiğimize göre, bize ulaşmak için otobüsten inmemişler. Bir de ne görsünler Ilıca karşıda. Hemen otobüsten inmişler ve üç kilometrecik yürüyüvermişler. Tabi ki bu da bir rekor.

SİS DENİZİ (1 Ocak 2001)

Sisli bir sonbahar sabahında, Gökçimen' den Hıdırlık' a doğru çıkıyoruz. Görüş uzaklığı 5-6 m. kadar. Kısa bir yürüyüşün ardından Hıdırlık mescidi birden karşımıza çıkıyor. Kütahya Fatihî Selçuklu komutanı Hazer Dinari 1243 yılında bu mescidi yaptırmış.

Hıdırlık Mescidini sağ tarafımızda bırakarak Yellice dağına doğru tırmanıyoruz. Sis yoğunluğu giderek azalıyor. Bir an için sisin arasında Güneş' i fark ediyorum. Ama o da ne Güneş batıdan doğuyor. Hemen uyanıyorum. Gördüğüm Güneş değil, on dördünde bulunan Aydede.

Kepkebir düzlüğüne geldiğimizde Güneş doğuda, Türkmen Dağ' ı üzerinde bir hayli yükselmiş halde karşımıza çıkıyor. Sis aşağılarda kalıyor. Gökyüzü masmavi, Güneş pırıl pırıl, Ay bembeyaz. Hemen eski bir şarkı aklıma geliyor.

“ Ay beyaz, deniz mavi
Eğlenin kızlar
Yârinden ayrılanın
Yüreği sızlar”

Burada, Kütahya Ovasının üzerindeki sis denizi bembeyaz, kar beyazı, köpük köpük. Kent bu deniz tarafından adeta yutulmuş.

Fırat' ın yutmaya hazırlandığı Zeugma Antik Kenti sanki. Henüz bacalar zehir saçmaya başlamadığı için sis denizi bembeyaz. Hani fırında makarna yapılırken yumurta akı çırpılarak bembeyaz bir köpük hazırlanır da tepsideki makarnanın üzerine dökülür ya, sanki Kütahya ovasının üzeri de öyle. Yalnız dikkatimizi çeken bir şey var. Sis denizi üzerinde kuzey batı yönünde bir kabartı var. Sanırım orası Yoncalı Kaplıcasının bulunduğu yer olmalı.

Güneşin sırtımızı ısıttığı yolda Kunduören bahçelerine doğru yol alıyoruz. Sol tarafımızda Yellice Dağı zirvesi, sağ tarafımızda Kütahya Kenti' ni yutmuş olan sis denizine baka baka, Kunduören bahçelerine ulaşıyoruz.

Buradaki manzara ayrı bir güzellikte. Karşıda Gümüş Dağı, Çamlıca, Kumarı Köyü. Sonbaharın renkler mozaiği bütün görkemi ile karşımızda. Yeşilçam denizinin arasında sarı, turuncu, kahverenginin birlikte oluşturduğu renk cümbüşü hemen ayaklarımızın altında. Sultanbağı deresi sis denizinin içinde boğulmuş halde uyuyor. Büyük üstat, Ressam Ahmet Yakupoğlu hemşerimizin, birbirinden güzel, sanat eseri tablolarının ilham kaynağı olan yerler buraları.

Biz de böğürtlen ve kızılıcak yiye yiye, sis denizinin içindeki Sultanbağı deresine zorunlu iniyoruz. İnsan güzeli, iyiyi doğruyu oturduğu yerde bulamaz, bunları görmek ve yaşamak için yerinden kalkmalı, gezmeli, dolaşmalı. Hemşerimiz Evliya Çelebi gibi.

ORMAN KATLIAMI (7 Ocak 2001)

Karlı, soğuk bir kış günü sabahında, Porsuk Vadisinde Gediz karayolundan orman yoluna saparak Göynükören Köyüne doğru karaçam ormanında yürümeye başlıyoruz. Yer yer palamut meşesi toplulukları, karşı yamaçlarda kızarmış yaprakları ile yeşil çam denizi arasında birer adacığı andırıyor. Kızarmış diyorum. Çünkü meşe yaprakları kurduklarında kiremit kırmızısı bir renge dönüşüyor.

Göynükören Köyüne girmeden, Hacıazizler Mahallesine doğru ilerliyoruz. Amacımız eski Gediz yolundan polis lojmanlarına inmek. Yürüyüş parkuru aşağı yukarı on, oniki kilometre. Hacıazizler Mahallesi, aslında Göynükören Köyü gibi bir orman köyü. Kütahya Kentine yakın olduğu için mahalle statüsü verilmiş. Aslında Kent ile birleşmiş değıil ve kırsal sosyoekonomik yapı hiç değıişmemiş.

Her iki yerleşim biriminde de geçim kaynağı küçükbaş hayvancılık ve tahıl tarımı. Yeterince toprak yok. Kıl keçisi yetiştiriciliğı ön planda olduğu için, bundan orman alanları çok zarar görüyor. Toprak olmadığı için, orman yer yer kesilerek küçük küçük tarlalar elde edilmiş ve hala elde ediliyor. Anlaşılacağı gibi kıl keçisi yetiştiriciliğı ve küçük tarla tarımı, Kütahya kentinin akciğeri olan Yellice Dağı ormanını giderek yok ediyor, eritiyor.

Çam ormanında ilerlerken ada ada küçük tarlalara rastlıyoruz. Ağaçların kesilmiş ve tarlaların genişletilmiş olduğunu görüyoruz. Erozyon burada sürekli altımızdaki toprağı sürüklüyor. Yakın bir gelecekte Isparta Senirkent'te meydana gelen çamur akıntısının bir benzeri, burada da olursa hiç şaşmam. Bu vurdumduymazlığın bedelini yakın veya uzak bir gelecekte çok ağır ödeyeceğiz herhalde.

Görevlilere, doğaseverlere, Tema' cılara, tüm Kütahyalılara sesleniyoruz. Gelin hep beraber bu doğa katliamını durduralım. Göz göre göre orman yok oluyor. Toprak ayağımızın altından kayıyor.

Daha önceki bir yürüyüşümüzde Mantar Deresi adını verdiğimiz, eski cephane depolarının bulunduğu ve şimdi mantar yetiştiriciliği yapılan yerde bir tarlacığın yanındaki iki çam fidanının, biri tarafından yakıldığını gördük. Yakan kişi bizi görünce kaçtı. Yakalayamadık. Fidanları, üzerlerine toprak atarak uzunca bir uğraş sonucu söndürdük. Hepimiz yakan kişiyi kovalarken Şerif Saraoğlu Paşa da bir yandan “İnsanoğlu insan. Sana başka bir canlının adı ile hitap edemem. Çünkü o canlıya hakaret olur.” diye bağıırıyordu.

YELLİCE DAĞI (29 Nisan 2001)

Güneşli, rüzgarsız, ılık bir ilkbahar sabahında, Gümüş Dağı (1901 m.) ve Türkmen Dağından (1826 m.) sonra Kütahya Ovasının çevresindeki üçüncü en yüksek dağı olan Yellice Dağına (1764 m.) çıkmaya karar verdik.

Minübüsle Gökçimen ve Sazak üzerinden 10 km. lik bir tırmanma sonucunda, ormanın üst sınırı olan 1500 m. yükseltide Hacıazizler Mahallesi, Kuyusinir Köyü yol kavşağında taşıttan inerek 45 derece eğimi olan kayalık yamaçta tırmanmaya başladık. Her zaman olduğu gibi Kahraman Ağabey kendine ayrı bir güzergâh belirleyip en önde yürüyor. Onu uygun bir anda geçmeyi tasarlayan Başkomiser İbrahim Yavuz Bey izliyor. Bizler Şerif Saraoğlu Paşa, Ahmet Çelik Albay, Arif Yeşil, İbrahim Okursoy Başçavuş, Başkomiser Ali Rıza Özkan Bey, Kazım Sayın, Hikmet Gülseven Öğretmen ağır ağır yamacı tırmanarak zirveye ulaşmaya çalışıyoruz.

Taşlı yamaçta tırmanışımız sona erdiğinde Dağın farklı yükseltideki üç zirvesi gözümüzün önüne çıkıyor. Ama asıl bizim ilgimizi çeken, bir helikopterden bakıyormuşçasına ayaklarımızın altında serili olan Kütahya Ovası ve Kütahya Kenti. Bu defa sis denizinin yoğunluğu azalmış. Çünkü kaloriferler az yanıyor veya yanmıyor. Ama gene de havanın kirli yüzü tüm çıplaklığı ile gözlerimizin önünde. Sağ tarafımızda Ağaçköy Regülatörü, Alayunt taraflarında sisin rengi açık mavi, sola doğru bakışımızı Atakent ve

Hava Tugayına çevirdiğimizde renk kirli maviden, açık griye doğru değişiyor.

Kent merkezinde, Belediye Meydanı'ndan, Ulu Cami'ye ve Menderes Bulvarı'na uzanan kesimde renk koyu griye dönüşüyor. Her zaman olduğu gibi Porsuk ve Felent çaylarının yatakları pamuk yığını gibi koyu beyaz sis tabakası ile kaplı. Tügsaş (Azot) tesislerinin ve Seyitömer Termik Santrali' nin çevreleri kapkara birer bulut yığınları, adeta. Gene üzülüyoruz, gene karamsarlığa kapılıyoruz. Bu kirli havayı ve daha fazlasını bir yarıyıl boyunca soluduğumuz için. Üstüne üstlük, sigara dumanları ve taşıt gazlarının takviyesi ile birlikte soluyoruz.

Olumsuzlukları ve çirkinlikleri aşağılarda bırakıp bakışlarımızı yukarılara, Gökyüzüne çevirerek yürüyüşümüzü sürdürüyoruz. Kalker (kireçtaşı) ve şistlerden (kiltası) oluşmuş olan Yellice Dağı kütlesinin üzeri düz, kubbemsi bir yapıya sahip. Kireçtaşının erimesinden oluşmuş dolin (kokurdan) adı verilen birkaç tane erime çukurlukları yer alıyor. Kireçtaşı gözenekli bir yapıya sahip olduğu için bu çukurluklar su tutmuyor. Kütahya Ovasının içme suyu kaynağı Kunduören suları buradan kaynaklanıyor. Kütahya'nın terkos ve çeşme sularının kireç oranının fazla olmasının nedeni, Yellice Dağı' nın yapısal özelliği olsa gerek.

Dağ kütlesinin üzerinde farklı yükseltide üç ayrı tepe yer alıyor. Bunların içinde en yüksek tepe İncebel Tepesi (1764 m.). Bu Tepeye ulaşıyoruz.

Geçen yıl, kalabalık bir grupta bu tepeye geldiğimizde, üzerinde adlarımızın yer aldığı bir tabela dikmiştik. Küme yaptığımız taşlar bir öbek halinde duruyor. Ama tabela yok olmuş. Üzülüyoruz. O tabelaya adlarımızın yazılışını hatırlıyorum. Kimin adı en üste yazılacak tartışması üzerine alfabetik sıraya göre yazalım demiştik. Buna Kahraman Şahin Ağabeyden itiraz gelince vazgeçtik ve onun adını en üste yazarak sorunu hallettik. Kendileri buna çok memnun olmuşlardı. Ayrıca bazılarımız kayaların üzerine adlarını yazmışlardı. Kayalardaki yazılar duruyor, tabela yok olmuş. Herhalde bazıları

Kahraman Ağabeyi ve beni kızdırmak için tabelayı yok etmişler. Çünkü ikimizin de adı kayalarda yok. Ayrıca bugünkü yürüyüşün en hızlısı Başkomiser İbrahim Yavuz Bey. Tutabilene aşk olsun. Kahraman Şahin Ağabeyi bile geçti. Ama sırrını Kahraman Ağabey'den öğrendik. Meğer bizim görüş alanımızın dışına çıktığı yerlerde koşarak herkesin önüne geçiyormuş.

Diğer iki tepeden biri, İncebel Tepesi' nin batısındaki Bakırlı Tepesi (1758 m.) ile doğusundaki İminicik Tepesi (1699 m.). Bu tepeleri de ziyaret ettikten sonra, bir süre bir kalker çukurluğun çimenlerle kaplı tabanında oturarak, yatarak dinlendik. Bu çukurluklar, buzdolaplarının, soğutucuların olmadığı yıllarda Kütahya' nın kar deposu idi. Yaz ortalarına kadar buralarda kar bulunurdu. Yöre köylüleri merkep ve katır sırtında Kent' e kar getirip satarlardı. Geçen yıl yaptığımız yürüyüşte buralarda kar vardı. Bu yıl yeterince kar yağmadığı için hiç kar bulamadık. İy ki teknoloji gelişmiş, yoksa bu yıl dondurma yiyemezdik.

Bugünkü zirve tırmanışımızın sonunda iniş başladı. Bir bölümümüz sol taraftan Kepkebir Yaylası'na inmeyi planladı. Ben, Şerif Saraoğlu Paşa, İbrahim Okursoy Başçavuş ve Kazım Sayın Arkadaşımızla birlikte yeni bir iniş yolu aramaya karar verdik. Zirveden iniş, zirveye çıkıştan daha zor.

Kayalık dik yamaçta, 1750 m. yükseltiden 1400 m. yükseltiye kadar iniş yaptık. Önümüzde dağı ikiye ayıran büyük bir sel yarıntısı dere var. Bu dere Kütahya Lisesi ile Pazaryeri arasından geçen ve üzeri betonla kapatılmış olan Behti Deresi' nin başlangıcı. Dereyi geçtikten sonra karaçam ormanının içine daldık. Bu orman ağaçlandırma çalışmaları sonucunda oluşturulan yeni bir orman. Ağaçlar çok gelişmiş. Kendimize bir keçi yolu bulduk. Çok ilginç ki, bu keçi yolu sanırım görevliler veya yöre çobanları tarafından küçük çam fidanları kesilerek açılmış. Çünkü ağaç kökleri toprağın üzerinde ayaklarımıza takılıyor. Bir süre sonra taşıyla geçtiğimiz dağ yoluna ulaştık. Karşımıza çıkan çeşmeden kireç oranı yüksek dağ suyunu içtik. Sürüsünün başındaki çobanla selamlaştık ve

hayvanların ormana zarar vermemeleri konusunda uyardık. Hedefimiz Çelik Yolundan İl Jandarma Alay Komutanlığı arazisine, oradan da Subay Lojmanlarına ulaşmak. Ormanı ikiye ayıran Yangın Perdeleme Yolundan ilerliyoruz. Bakımsız bir yol. Her tarafı çalı ve ot kaplamış. Hatta çam fidanları bile var. Dua edelim de burada bir orman yangını olmasın. Subay Lojmanlarına geldiğimizde dört saat süren 10 km. lik zorlu yürüyüşümüz sona erdi.

Yürüyüşün sonunda Şerif Saraoğlu Paşa önümüzde yürürken, “Artık bundan sonra yapacağımız yürüyüşler iki saati geçmesin. Çok zorlanıyoruz. Değil mi ?” , dediğinde. “Evet! iki saati geçmesin, çok yoruluyoruz.” dedim. Bir de baktım ki istem dışı bir hareketle, bu sözü söylerken sağ ayağımı kaldırmışım. Huylu huyundan vazgeçer mi? Hiç.

BİTİRİRKEN

Uzun ince kıvrılarak uzayıp giden, bazen inen, çıkan, karlı, toz toprak, çamurlu, tipi, yağış altında, çoğu zaman kalplerimizin sıcaklığından daha az sıcaklıktaki, her zaman dost bakışlarımız gibi ışıltılı ışıl ışıldayan Güneşin ilk ışıkları, kutsal günlerin başlangıcında da, zaman zaman rast gelen hilal veya dolunay ışığında veya gecenin zifiri karanlıklarında da Kahraman Ağabeyimizin el feneri ile aydınlanan, kah çam ağaçlarının sınırladığı, kah şırıl şırıl akan derecikler tarafından kesilen, mis gibi doğa kokularının büyülü ortamında, Rahmetli İbrahim (Aksaz) Bey arkadaşımızın Elma ağaçları altında mola verilen, zaman zaman ahlatların, gürenlerin, böğürtlenlerin yendiği, Kirazlıyayla inişlerinde köşe ve pınar başında arabanın beklediği, Yedi Numara hikâyelerinin anlatıldığı, hoş sohbetlerin yapıldığı, imeceye gidilen, kimi zaman da yüzlerle gençle baş edilen, o güzelim ipek yollarında traktörlere de binilen, Ilıca ve Yoncalı kaplıcalarında dinlenen, dost ellerinde kahvaltı, işkembe çorbası içilen, Mehmetçik çamları ile de bezenmiş, dize kadar batılan karların da yıldırmadığı, dostluk ve arkadaşlıkların

pekiştirildiği yollardaki Sizlerle şereflenecek onur ve gurur duyacağız. Sağlıkla ve sevgiyle kalınız.

İÇİNDEKİLER

BAŞLARKEN.....	2
BÖĞÜRTLEN ZİYAFETİ (10 EYLÜL 2000).....	4
BÖZÜYÜK'TEN ILICA'YA (26 KASIM 2000)	6
SİS DENİZİ (1 OCAK 2001)	8
ORMAN KATLİAMI (7 OCAK 2001)	10
YELLİCE DAĞI (29 NİSAN 2001)	11
BİTİRİRKEN	14

<http://www.cengizcetintas.com/>

cencetintas@gmail.com

Bu kitabın her hakkı Cengiz Çetintaş' a aittir. Bilgiler kaynak gösterilmek koşuluyla email, fotokopi vb yoluyla gönderilebilir veya çoğaltılabilir. Ancak bilgilerin tümü kitap veya benzer şekillerde yayımlanamaz.

Yürüyüş sağlıklıdır,
[index.html](http://www.cengizcetintas.com/index.html)
sağlık gülmektir.

Yürüyüş doğa ile
kucaklaşmak, Tanrı'
nın güzelliklerini
görmektir. Görerek,
gözleyerek
öğrenmektir. Yürüyüş
ekonomik bir spor
dalıdır. Bir çift spor
ayakkabısı, bir şapka
veya bere, bir takım
eşofman yeter. Bir de
sigara dumanı
bulaşmamış bir
akciğer. Ya da sigara
dumanı bulaşmış olup
temizlenmesi gereken
bir akciğer. Yürüyüşün
belli bir zamanı
yoktur. Her zaman
yapılır. Yürüyüşün belli
bir mekânı yoktur.
Her yerde yapılır.
Ama en güzeli doğada
yapılan yürüyüştür.

<http://www.cengizcetintas.com/index.html>